

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego obowiązujący w Szkole Podstawowej w Psarach

I Podstawa prawna:

- Rozporządzenie MEN z 22 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325),
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.),
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1481),
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1287),
- Rozporządzenie MEN z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2009 r. poz. 502),
- Rozporządzenie MEN z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 639),
- Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356),
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591),
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578).

II Cele realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole podstawowej:

- **klasy I–III:** wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i pro aktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

- **klasy IV–VI:** poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i pro aktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.
- **klasy VII–VIII:** przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

W oddziałach przedszkolnych **doradztwo zawodowe jest realizowane na zajęciach edukacyjnych** prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego.

III Realizatorzy działań w szkole:

W realizację działań związanych z doradztwem zawodowym w zespole szkolno-przedszkolnym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej.

▪ **Zadania dyrektora szkoły:**

- 1) odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym
- 2) współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ
- 3) wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi
- 4) zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego
- 5) organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze

▪ **Zadania wychowawców klas w związku z realizacją programu:**

- 1) systematycznie diagnozują zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego
- 2) opracowują we współpracy z innymi nauczycielami, w tym pedagogiem, programu realizacji doradztwa zawodowego oraz koordynowanie jego realizacji
- 3) wspierają nauczycieli w zakresie realizacji działań określonych w programie
- 4) koordynują działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzą, aktualizują i udostępniają informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia na tablicy ściennej oraz na stronie internetowej szkoły, w zakładce *doradztwo zawodowe*
- 5) realizują działania wynikające z programu doradztwa zawodowego

▪ **Zadania nauczycieli (w tym edukacji wczesnoszkolnej) w związku z realizacją programu:**

- 1) określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów
- 2) eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związku realizowanych treści nauczania z treściami programu doradztwa zawodowego
- 3) współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów
- 4) prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe
- 5) organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kącki zawodoznawcze
- 6) współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie działań związanych z doradztwem zawodowym

▪ **Specjaliści:**

- 1) określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów
- 2) włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów
- 3) współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów
- 4) włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty)
- 5) współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem

▪ **Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:**

- 1) włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej
- 2) rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów
- 3) wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu
- 4) udzielają uczniom informacji z zakresu orientacji zawodowej.

▪ **Nauczyciel – bibliotekarz:**

- 1) współpracuje z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym
- 2) opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego

3) włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego

▪ **Inne osoby zatrudnione w szkole. np. pielęgniarka:**

1) współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

2) udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów

3) organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów

IV Podstawą działania jest Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, który wskazuje na kluczowe zagadnienia oraz propozycje działań dostosowanych do potrzeb uczniów, szkoły i środowiska lokalnego.

Zadania WSDZ:

- zapoznawanie uczniów z koncepcją uczenia się przez całe życie i rynkiem edukacyjnym
- wspieranie ich w poznawaniu świata zawodów i rynku pracy
- inspirowanie do dokonywania samooceny i poznawania własnych zasobów
- udzielanie pomocy w nabywaniu umiejętności planowania i podejmowania decyzji

V. Działania

1) skierowane do uczniów:

- diagnozowanie predyspozycji uczniów (zainteresowania, mocne słabe strony) przez wychowawców oraz pedagoga, nauczyciela realizującego zadania doradcy zawodowego
- zajęcia służące określeniu predyspozycji psycho - edukacyjnych, doskonalące umiejętności komunikacyjne i interpersonalne podczas godzin z wychowawcą oraz zajęć doraźnych z pedagogiem
- zajęcia przygotowujące uczniów do planowania ścieżki kariery zawodowej z doradcą zawodowym
- stworzenie i udostępnienie uczniom, rodzicom i nauczycielom bazy informacyjnej szkół ponadpodstawowych przez wychowawców klas i pedagoga
- organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów przez wychowawców klas i pedagoga
- propagowanie idei wolontariatu poprzez wolontariat szkolny i jego opiekunów
- udział w organizowanych dniach otwartych, targach edukacyjnych itp., inicjowane przez wychowawców przy pomocy rodziców uczniów
- przeprowadzanie rozmów indywidualnych z uczniami i rodzicami, przez doradcę zawodowego oraz wychowawców w trakcie dni otwartych szkoły,
- współpraca z poradniami i innymi instytucjami, w miarę potrzeb, inicjowana przez wychowawców klas oraz pedagoga

2) skierowane do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego
- prowadzenie lekcji otwartych
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego

3) Skierowane do rodziców:

- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów
- informowanie o targach edukacyjnych
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik)
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym

4) Formy realizacji działań:

Orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe dla uczniów są realizowane:

- podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym prowadzonych przez doradcę zawodowego, które wynikają z ramowych planów nauczania
- podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców – m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli)
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (jak np. szkolne targi edukacyjne, projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, festiwalu zawodów, w wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy).

VI Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym:

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w sali, w której znajduje się komputer z dostępem do Internetu oraz rzutnik multimedialny. Doradca zawodowy ma zapewniony dostęp do pracowni komputerowej w celu prowadzenia zajęć grupowych.

Wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:

- biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców (przewodnik po zawodach, teczki informacji o zawodach, poradniki, materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, klasyfikacja zawodów i specjalności itp.)
- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki, stojaki na ulotki itp.)
- sprzęt do powielania materiałów informacyjnych (np. drukarka, kserokopiarka)

- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne, itp.)
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD, programy komputerowe itp.)
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć itp.
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego

VII Sojusznicy – sieć współpracy:

1. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna (PPP):
 - diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów
 - udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery
 - prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego
 - konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych (np. opracowań WSDZ)
 - prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych
 - tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym
2. Szkoły ponadpodstawowe:
 - prowadzenie laboratoriów, wykładów i warsztatów, rozwijających zainteresowania uczniów
 - organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII
 - organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VII i VIII.
3. Organizacje pozarządowe:
 - propagowanie idei wolontariatu
 - umożliwianie uczniom doświadczenia pracy
 - realizowanie wspólnych projektów edukacyjnych
4. Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):
 - organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego
 - przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego
 - opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e-zasoby)
 - prowadzenie platformy Moodle z informacjami, zasobami z zakresu doradztwa zawodowego
5. Ośrodki doskonalenia nauczycieli (ODN):
 - organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym
 - tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym
 - przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego

VIII Zasady ewaluacji WSDZ:

Ewaluacja służy ocenie skuteczności funkcjonowania programu doradztwa zawodowego w szkole, w tym wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego i odnosi się do wszystkich działań skierowanych do uczniów do rodziców i nauczycieli .

Z końcem roku szkolnego zostanie przeprowadzona ankieta skierowana do wszystkich adresatów WSDZ. Opracowanie wyników badania zostanie przedstawione na zebraniu Rady Pedagogicznej i stanie się podstawą do ewaluacji WSDZ na kolejny rok szkolny.

Dyrektor
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 3 w Psarach

mgr Ewa Wawrzak